

БРАНДЛЕР ПРО ПОЛОЖЕННЯ В НІМЕЧЧИНІ.

Тов. Брандлер, член ЦК Комуністичної Партії Німеччини і член комуністично-соціалістичного уряду в Саксонії, дав 20. вересня в німецькому клубі в Москві доклад про положення в Німеччині, а відтак повторив його в виконавчій бюрї Профінтерна 21. вересня. Доклад звучить:

Брак часу не дає мені можливості осягнути більше подробиць на економічному і політичному положенні Німеччини, і я обмежусь лише оглядом найважливіших моментів теперішньої ситуації. Положення так заострилося, що перед нами стоїть питання про те, чи через кілька тижнів, чи може бути через кілька місяців наступити рішуча хвиля. Про те, що вона наступить, про те, що перед нами проблема подвійної революції виходить на цілу свою величину, — ні у кого з нас нема сумніву.

Не останавливаясь докладно на положенні нашого пролетаріату, бо це в Росії досить відомо, я хочу лише констатувати той факт, що тиждневий заробіток кваліфікованого німецького металіста виносить максимум два фунти масла. Если підчас резігнації уряду Кунна за доляр платили 5 мільйонів марок, то тепер за него платять 375 мільйонів. Я уперений, що коли ми вернемося через кілька днів в Німеччину, то німецька марка далеко пережене совітський рубль.

Широка маса населення вже тепер примушена виступати до оружаного зударів з офіційною владою при різних нагодах. В околицях Берліна (Бріц і ін. місцевості) відбуваються кожного дня бійки за бараболо. Берлінське населення масами забирає бараболо з чужих городів, і поліція, як і уоружені фашисти виступають з ними до бою, при чім бувають случаи, коли з поля бою забирають убитих і ранених. В найбільш відсталіх місцевостях політичні противенства і революційні настрої досягли свого апогею. Під теперішнім часом питання про революцію стало виключно практичним.

Вплив компартії.

Який-же вплив нашої комуністичної партії? Вже від цвітіння місяця підчас боротьби гірників в окупованій області вплив нашої партії був оскільки сильний, що навіть ми самі не були до него підготовані. Находяться між молотом і ковалдом: з одної сторони французькі окупанти, а з другої — німецькі капіталісти, — робітники, не дивлячись на свою відсталість, відержали блискучий іспит. Треба сказати, що в Рурській області, у Горішній Шлеску робітники взагалі відстали і через цілий час маю надавалися організаційному впливови як партійних, так і профсоюзних організацій. Находячись в постійній депресії, вони довго підчинялися тяжкій праці і надлюдській експлуатації, і коли наповнялася чаша, звичайно наступав вибух, і тоді їх ніяка сила не могла здержати. Гот, в перший раз, коли в маю місяці після провокації Французів вибух стихійний виступ гірників, нам вдалося повести їх за собою, і вони лишалися цілою під нашою контролею до останнього часу. Те, що вдалося профбюрократам і соціалістам десятками років, нам вдалося протягом кількох місяців.

Інакше мається справа в Саксонії і Туринії. Завдяки виключній свідомості робітничих мас в тих областях і прекрасній їх організаційності, там найкраще вдалося провадити організаційно і політично радикалізацію як самого уряду, так і мас. Правда, по питанню нашої тактики в тих областях у нас партії були через довгий час різниці в поглядах. Меншість наших товаришів думала, що з радикалізацією соціал-демократії не вадяться нашим товаришам заволодіти масою, і що лівізна уряду в даним случаю може діяти

проти нас. Ми-ж, більшість, були іншої думки. Ми не боялися радикалізації і лівізни і були уперені в тім, що і архіліві соціал-демократи, в кінці кінців, даше фраз і обіцянок йти не можуть, і розчарування мас негайно наступить. Так воно в дійсності і було. Під теперішній час соціал-демократія розкладається повним ходом. Маса робітників переходить в нашу партію. Процес радикалізації соціал-демократичних організацій, що мав місце кілька місяців тому назад в Саксонії, тепер відбувається в загалом німецьких масштабах. Недавно зід соціал-демократів в Берліні викрив такий зідвиг в ліво, що їх лідери тільки рота роззявили. Ясно, що і ця лівізна не може дати нічого позитивного в ту хвилину, коли соціалісти сидять в уряді Штреземана. Наша тактика тепер по цілій Німеччині така сама, яка вона була недовго в Саксонії, т. е. ми помагаємо процесови розкладу і упадку соціал-демократії. Погляньмо на цифри і ми побачимо слідуючу надзвичайно повчальну картину. Ще зовсім недавно, підчас об'єднання німецької шайдеманівської партії з незалежними, у них було 1.800.000 членів (об'єднаних соціал-демо. 1.500.000 і незалежних 300.000), а під теперішній час, після найбільш обережного підрахунку, об'єднана соціал-демо. партія Німеччини числить не більше 650—700 тисяч членів. В той же час комуністична партія не тільки вдержала свої позиції, але і значно зросла численно. В хвилину об'єднання соціал-демократів наша партія мала 250 тисяч членів, а тепер це число вже давно перегнало за 350 тисяч. Если числити всіх тих, що йдуть до нас в партію, то ми могли зібрати, розуміється, багато більше, але ми в данім разі надзвичайно обережні з цифрами і, треба сказати, що в середнім з 50, які до нас приходять, ми числимо 5-ох людей, як устійний елемент для нас. В кождім разі, ми тепер в Німеччині маємо партію, за котрою йдуть робітники і велика часть соціал-демократів. Беручи в рахунок ріжницю між широким рухом 1918 року і тепер, ми можемо сказати, що того положення тепер вже нема. Если тоді робітники були розбиті, то це сталося тільки тому, що не було партії, котра могла б їх повести за собою, і треба було аж 5 літ для того, щоби ту партію створити, і я говорю з повною свідомістю відвічальності за свої слова, що та партія тепер створена.

Роль профсоюзів.

Яка-ж роль профсоюзів в цім русі? Із 15 мільйонів, працюючих в індустрії нанятих робітників, в союзах зорганізовано 11 мільйонів. Зовсім природно, що вся увага нашої партії за останній час зосереджена на завойованні і на праці в профсоюзах. У многи профорганізації ми маємо більшість, декотрих ми завойовали, але все-ж таки у нас в руках ніде ще нема апарату тих організацій. Ми, розуміється, підходили до союзів з тактикою завойовання їх, не бажаючи розколювати, але профсоюзні урядники кріпко держаться за свої апарати і нізащо не хочуть випустити їх з своїх рук. Ясно, що це — вже боротьба політична. З одної сторони, нам приходиться вдержувати масу членів в профсоюзах, а з другої ми не в стані остаточно викинути відтам засівших там бюрократів. Коли ми йшли в союзи, ми говорили масам, що треба тільки мати більшість апарату союзів передуть в наші руки. Тепер це показалося не так. Неудачливі на нашу більшість, нам по цілму ряду політичних, технічних і всяких інших причин не удається викинути їх з їхніх позицій, і у масах знова популярний клич: "Проч з профсоюзів!" Ми, розуміється, заволоділи нашими сторонниками і вони

лишаються в організаціях. Все-ж таки це — питання дуже серйозне. У нас, наприклад, зовсім нема відповідного кадру профробітників. Із десяти робітників, котрих ми можемо дати профсоюзам, вісім звичайних нідоного не надаються. Беручи на увагу величезне значіння профсоюзів в нашім життї, ми можемо сказати левно, що нам ніколи не вадяться удержати власть в державі, если не заволодіємо союзами. Партія бере це в рахунок.

Які-ж все таки перспективи нашої боротьби? Наше коаліційне правительво Штреземана—Гільфердинга визначається тим, що регулярно два рази на тиждень заявляє, що воно являється останнім конституційним правительвом і що після него власть може захопити тільки яканебудь крайня партія. Наслідками теперішнього правительва можуть бути тільки ті, що признають диктатуру. Розуміється, диктатура може бути і з права і з ліва.

Фашисти і роля дрібно буржуазії.

Хто такий є фашисти і яка їх суть — ми знаємо. За п'ять літ нашої революції йшло поступенно збільшення крайніх фронтів. Із 11 мільйонів середніх, дрібно-буржуазних і півпролетарських клас в Німеччині, які до війни творили опору німецького капіталізму, тепер вербується сили для обох фронтів. Ці сім мільйонів про побіду Німеччини і разом з тою побідою надіялись на отримання нових посад в захоплених і окупованих областях Німеччини і колоніях. Тепер вони заклопотані. Их пролетаризація йде бистрим темпом вперед, і вони є тим резервом, з якого фашисти черпають свої сили. На початку війни більша часть з них симпатизувала соціалізму. Боячись цього настрою, буржуазія ніколи самостійно не брала влади. Вони давали можливість соціал-демо. проробити всю чорну державну роботу. Будучи проти Версальського мира, вони все-ж таки піддержували дрібнобуржуазні партії підчас підписання і ратифікації того мира. Правительво Кунна не могло дістати 3 процент розкладів для покриття цих вимог, не говорючи про те, щоби одержати якінебудь средства для репарацийних виплат. Тепер правительво Штреземана—Гільфердинга може покрити державними доходами тільки 0,7 процент всіх розкладів. Фактично німецька буржуазія не могла видвинути нідоного ділового, однодумного правительва для оборони своїх інтересів. Если клич не може дати такого правительва, то це вже признає розкладу. Надзвичайно характерний для слів дрібно буржуазії модний в Німеччині вислів "лістаподові злочинці". В тих двох словах висловлений весь гнів, вся ненависть і вся розпука середніх класів німецького народу. Цей лістаподовий злочин, т. е. революція, і є кінець їх ілюзіям і мріям. І от тактика комуністичної партії спрямована на те, щоби обезоружити ці елементи і не дати можливості великій буржуазії вербувати в них кадри контрреволюціонерів. Цим і пояснюється тактика нашої партії, що виставила національні кличі. Ми примушені були говорити з тою надзвичайною численістю в достаточній мірі небезпечно для нас групою на повній зрозумілї для неї мові.

Якийсь час тому назад ми не лише мали можливість працювати серед цих клас населення, але если хто-небудь, навіть не комуніст, на їх зібраннях робив замітки з місяця, які не пободалися їх керівникам, його били і викладали за вікно. Тепер справа зовсім мається внакиш. Ми можемо приходити на їх зібрання і навіть говорити з ними по ріжним питанням. Ще інтересно відмітити і другу рису. Воєнні гри, всякі уоружні вправи і організації фашистів іпонували середнім слоям населення. Вони бачили в тім ілюзію воєної сили Німеччини і, будучи політично зовсім наївними, часами вірили, що ці воєні організації зможуть відвоювати престіж Німеччини. Вони, розуміється, відносились також з великим прихриством до комуністів, уважаючи їх надто слабкими для виконання якихнебудь серйозних справ. Але за останні місяці, коли появились реальні боєві робітничі сотні, коли вони знова побачили воєні гри, але з іншої сторони, вони почали відноситись до нас з далеко більшою повагою. Вони навіть до комунізму почали перецінювати наші сили. Почали ходити чутки і балачки про міліонні армії комуністів. Це наше організаційне зміцнення сприяло скорому розкладови фашистських організацій. В полудневій Німеччині, Віртенберзі і навіть в твердині фашизму — в Баварії цей розклад йде скорим темпом. Ми вже не чуємо балачок про те, що вони готуві захопити власть. Лідери фашизму, найпопулярніший генерал Лудендорф, Гіндебург і ін. пошрюють в масах своїх adeptів кличі, що тепер нема можливості йти в Берліні і боротись з червоною армією. Вони кажуть: ми уступим комуністам повалити теперішнє правительво, а потім, мовляв, з ними розправимось. Попередньої бажання і попередньої упереності нема. Характерна в тім відношенні агітація нашої партії за організацію проффашистського дня 29. червня. Фашистські організації всюди розповсюджували слухи, що в той день відбується революція, і натискали на правительво, щоби воно заборонило проффашистський день. Самі-ж фашисти видали тайне розпорядження — не виходити на улицу і охороняти всіми силами своїх провідників.

Порівняння сил.

Які-ж реальні сили, з котрих ми приходимо, числяться, если наступить рішуча хвиля? Вся офіційна уоружна сила Німеччини складається зі 100.000-ного війська і 250.000 так званої чорної міліції. Ця чорна міліція в деяких містах легально, а в деяких містах нелегально звязана з офіційною уоружною силою Німеччини і представляє собою вповні дисципліновану воєну організацію. Крім того, треба ще до цього додати 200—250 тисяч фашистів, які можуть в разі потреби прийти з помічю в боротьбі проти нас. Всеого, таким робом, треба рахувати поверх півмільйона уоружених людей проти нас.

Які-ж наші сили? Нам, розуміється, трудно було технічно підготувати і уоружити наших комуністів і революційних робітників. Те, що уважалося зовсім неможливим до останнього генерального страйку, стало для нас доконишим фактом. Ми побачили, з яким нечуваним спритом і скорістю широкі робітничі маси можуть перегрупуватися і привести себе в боєвий порядок. Ті сотні, про котрих так багато говориться в нашій пресі, показують чудеса організації і знання. Ми глибоко переконані, що в кождої потрібну хвилину створиться великі дивізії в противагу фашистам і офіційній силі буржуазії. Ми знаємо, що кадри для цього завжди готові і що німецький пролетаріат безусловно готовий поставити опір і захопити владу. Треба сказати, що если-би фашисти тепер хотіли захопити владу, то для нас нема ніякого сумніву в тім, що це буде сигналом всему німецькому пролетаріатови виступити і, поваливши фашистів разом з теперішнім правительвом, стати у власті. Захоплення власти ми, всі відвічальні робітники, уважаємо не трудним і вповні можливим до виконання завданням. Далекі складніші і трудніші це питання про вдержання власти.

Питання про вдержання власти.

По перше, ми негайно-ж опинимось в капіталістичнім окруженні. Польща поспішить, розуміється, захопити Східну Прусію і Шлеск; Чехословаччина розпочне наступ на полудне, Франція поступить дальше з за-

ходу, і ми будемо відтяти зі всіх сторін. Крім того, серйозною проблемою являється харчове питання. Політична реакціонерів до цього часу була така, що вони штучно задержують посилку харчів і інших засобів сільського господарства в центри Німеччини для того, щоби кождої хвилині можна було взяти як Берлін, так і революційну середню Німеччину голодом.

Всі ті проблеми ми взяли на увагу і все-ж таки ми говоримо, що тепер настає час для діла. Попустити цього часу не можна. Ми повинні або сейчас наступати, або будемо остаточно розбиті. Представники інших країн повинні допомогти нам оказати всі можливі оказання нам помічю міжнародним пролетаріатом. Ми уперені, що побіда буде за нами.

ПОДЯКА.

Трагедія едмонтонського майнерського страйку фактично закінчена. Зсумували всі дані, цілий перебіг його, та звязали під розвагу надлюдської зусилля страйкуючих майнерів, які серце розшлючили обставини вдержали аж до кінця, страшно чомусь сказати, що страйк програвий... Та-приходиться! Десять місяців голоду, нужди, терпіння і... нічо! Одно луєте і гідке "нічо"!.. Осталось поле бою, гіркий досвід і... жертви. Опущені родини страйкерів, годовані через 10 довгих місяців пустими безлічними фразами, остались на подалу судьби за те тільки, що всіми силами старались поконтити свого класового ворога. Ми відступили. Ми мусили відступити, та не як побіджені, а як побідники. Нас не перемогли, а зрадили, продали нас наші провідники. Ми відступили, щоб в запліло організувати свої боєві сили та набрати свіжих сил до дальшої борби. Тимчасова невдача загартує нашу завязість і розбудить нашу ненависть до всеого, що підле і вороже. А там... остаточно побіда!

Вам, Товариші і Товаришки, котрі так широко відгукнулись на наш зазив і поспішили з фінансовою помічю, на оцім етапі складаємо шире, сердечну подяку. Честь Вам-та ширий товариський привіт! Ваші жертви помогли нам тимбільше, що не переходили вони через густе сито дістриктових "бесребриників", а дістались в цілому нашим маленьким дітям, за що і вони також шире Вам дякують.

Перші відгукнулись товаришки з відділу Секції Жен-Роб. при Ст. У.Р.Д. в Ріджанді, звідки через руки т-ки А. Лихой одержано \$20.00. Дальше тов. П. Головчук, фін. секр. У.Р.Д. в Іст Килдону, зібрав \$12.75. Імена є слідує:

По \$1.00: Н. Ключевський, М. Боднарчук, М. Бортей, П. Кулинич, П. Головчук, І. Процак.

По 75 цт.: І. Корчинський. По 50 цт.: В. Іваночко, О. Фелі, І. Козоріз, І. Панчишак, О. Біловус, С. Гладчук.

По 25 цт.: Т. Тимчишин, І. Осмарук, О. Кочук, Л. Міхаліський, М. Глух, Ф. Фіс, І. Бороко, П. Ромаш, В. Омилан, І. Г.

По 10 цт.: О. Панчишак. Безіменних 40 цт. Разом \$12.75.

Третім з ряду відзвалились товаришки з відділу Секції Жен-Робітниць при Ст. У.Р.Д. в Торонто і прислали нам через руки т-ки П. Стельмачук \$30.00.

Всі допомогли одержано \$62.75.

За Ком. Страйкуючих, В. Босович.

Одеський пролетаріат — пролетарському студентству.

На залик студентських спілок допомогти пролетарському студентству, відгукнулося багато одеських фабрик. Робітники цих фабрик взяли на своє удержання по кілька студентів, яким виплачують платню.

НОВА ЦІННА КНИЖКА!

Ми дістали з Європи дуже цінну книжку для кождого свідомого українського робітника і фермера, написану А. Богдановим, п. н.

Початковий Курс Політичної Економії

(В ПИТАННЯХ І ВІДПОВІДАХ) Це перша того рода книжка в українській мові. Книжка має 127 сторін дрібною друку в самих питаннях і відповідях. Неодноробітнич, що читав вне матеріали про політичну економію з інших країн і не міг всего зрозуміти, має тепер спробою вирішити незрозуміле, бо в цій книжці є 300 ріжних питань в обсягу політичної економії і довші або коротші відповіді на них.

ЦІНА КНИЖКИ 50 ЦЕНТІВ. Замовлення і гроші посилайте на адресу: UKRAINIAN LABOR NEWS, COR. PRITCHARD & MCGREGOR STS., WINNIPEG, — — MANITOBA, — — CANADA.

ТІЛЬКИ ЩО ВИЙШЛИ З ДРУКУ ДВІ НАУКОВІ КНИЖКИ:

ЕКОНОМІЧНІ НАУКИ КАРЛА МАРКСА Книжка має 328 сторін друку і розділена на три головні частини: 1. Товар, гроші, капітал. — 2. Наварність. — 3. Заробітна платня і докл з капіталу. Ці частини знова поділені на кільканадцять розділів. Завданням цієї книжки є — познайомити зі змістом "Капіталу" тих, які не мають часу або засобів, щоб його студіювати, а також вона улекшить студії тих, котрі студіюють "Капітал". Економіка править світом і тому кождий робітник повинен знайомитись і студіювати економічні науки. Ціна книжки \$1.00.

ЯК ПОВСТАЛА РЕЛІГІЯ І ВІРА В БОГІВ

Написав Гайрїх Кунво. Книжка має 180 сторінок друку. ЗМІСТ: 1. Новіші досліди релігії. — 2. Як повстали ідеї про духів і богів. — 3. Початки почитання духів. — 4. Від почитання духів до почитання тотемів і прадів. — 5. Сотворення світа. — 6. Небо і пекло. 7. Почитання прадів і жертва прадіам. — 8. Від почитування прадів до культури природи. — 9. Останки культу духів і прадів у старо-індійській релігії. — 10. Як Ілара з племенного прадівського бога став богом природи? Самі наголовки розділів вказують на те, яку наукову вартість має ця книжка. Не воюйте з релігійою фразами, а докажіть її дійсне значіння на підставі строго-наукових досвідів і фактів. В цьому вам якраз допоможе ця книжка. Ціна книжки 50 центів. Замовлення шліть на адресу: UKRAINIAN LABOR NEWS, Cor. Pritchard & McGregor Sts., — Winnipeg, Man., Canada.

НОВІ КНИЖКИ! --- НОВІ КНИЖКИ!

Товариші! Памятайте, що в свідомості наша сила, а свідомість здобувається з книжок. Кождий робітник повинен збільшити свою бібліотеку і свідомість слідує новими книжками: ЩО ТАКЕ ВСЕСВІТНІЙ СОЮЗ РОБІТНИКІВ — обнимає 80 сторін друку, ціна лише 20 цт. ПОРАДНИК УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ — написав О. Сивявський; 110 сторін друку, ціна 35 цт. ЧЕРВОНА ЗОРЯ (утопія) — написав А. Богданов; 150 сторін друку, ціна 25 цт. Замовлення разом з грошіми слати до: UKRAINIAN LABOR NEWS, Cor. Pritchard & McGregor Sts., — — Winnipeg, Man.

ЖЕНЩИНИ-РОБІТНИЦІ ЧИТАЄТЕ І ЯК НАЙДАЛЬШЕ ПОШИРЮЄТЕ СЕРЕД ЖЕНЩИН-РОБІТНИЦЬ СВІЙ МІСЯЧНИЙ ЖУРНАЛ

Голос Робітниць який містить цікаві статті про рух серед жінок-робітниць в цілому світі, популярні наукові статті, оповідання, вірші і т. д. Передплата вноситься на рік 1 доляр; на піврік 60 цт. Поодинокое число 10 цт. Передплату і замовлення належить слати на адресу: THE VOICE OF WORKINGWOMAN, Ukrainian Labor Temple, Cor. Pritchard & McGregor Sts., — Winnipeg, Man., Canada.